

Technikum

Klasa II po szkole podstawowej

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku NOWE Ponad słowami. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Cz. I

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami*

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEZANS – O EPOCE					
U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie • wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce • wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny • opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoki • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu • wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce • wyjaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra • dostrzec powiązania między renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wyznania protestanckie • wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 			
Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać dzieła sztuki renesansowej • wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach • zaprezentować dzieła polskiego renesansu • wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, <i>scenka rodzajowa</i>, <i>krużganki</i>, <i>miasto idealne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować renesansowe dzieło sztuki • analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać twórczość renesansowych artystów północnych • analizować i oceniać dzieła renesansowe • wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej
<i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu • porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					

Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać adresata utworu • wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> • scharakteryzować tytułową postać • wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie • wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie • wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego • skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego • zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu • zdefiniować 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów • wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego

		<p>się na temat kreacji podmiotu lirycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm</i>, <i>cnota</i>, <i>fortuna</i>, <i>stoicyzm</i>, <i>epikureizm</i> 	<p>humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy</p>		
<p>Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>„Żaden ojciec podobno barziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żaloby we współczesnym tekście kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna</i>, <i>liryka żałobna</i> 			
O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<i>Treny</i> jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>
Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia 	

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<p>pojęcia: <i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<p>Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kunszt poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<i>Kazania sejmowe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować

Piotra Skargi	argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i>	<i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i>	środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i>	temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu	obraz Jana Matejki
Ironicznie o miłości ojczyzny	• zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata • określić nastrój utworu	• określić problematykę utworu	• porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę	• podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasa Morusa	• zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu	• omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców <i>Utopii</i>	• wskazać cechy idealnego państwa	• przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady	• podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i>	• wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie	• omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasa Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i>	• podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata	• podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność

			Aldousa Huxleya		
Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice’a Chéreau	• opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim	• omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie	• analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu	• rozważać problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENESANS – NAUKA O JĘZYKU					
Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	• wymienić powody stosowania wielkiej litery	• przedstawić reguły pisowni wielką literą	• uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków	• omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim	
Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	• wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie	• wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i>	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim	
Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
RENESANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Streszczenie a parafraza	• zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i>	• przedstawić proces tworzenia streszczeń	• wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą	• dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów	
RENESANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					

Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i>, <i>kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła jako mecenas sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej

	najważniejsze cechy stylu barokowego	przykładami • przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie			
Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	• zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu • opisać proces powstawania dzieła sztuki	• scharakteryzować postać służącej Griet	• porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera	• analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson	• stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	• odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną	• odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach • wskazać środki stylistyczne	• określić problematykę utworów • określić funkcję środków stylistycznych w wierszu	• dokonać analizy i interpretacji utworów • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego	• analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia • skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In actu oculi</i>
Poezja Daniela Naborowskiego	• zrelacjonować wiersze • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot	• odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą	• określić funkcję środków stylistycznych w wierszach • omówić koncept w wierszu <i>Na oczy</i>	• analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz • dokonać analizy i interpretacji utworów	• dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>

	liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną	tezę • odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne	<i>królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i>		
Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	• zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i>	• określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego	• wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory	• porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • dokonać analizy i interpretacji wiersza	• przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	• na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie	• wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach	• zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze	• dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i>	• skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne w utworze 			
<p>Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>erotyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy wierszem Grochowiaka a utworami Morsztyna 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	
<p>Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków

		zdefiniować pamiętnik			
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
<i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira
<i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu

		ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie	czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze	dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet	
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadniać własne sądy	• podjąć polemikę
<i>Makbet</i> współcześnie	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i>	• scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira	• porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira	• podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira	
William Szekspir – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omawiane utwory Williama Szekspira	• scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira	• omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury	• podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira

Skąpiec Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów dzieła • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje komizmu • omówić <i>Skąpca</i> jako komedię charakterów • omówić obyczajowość przestawioną w dramacie • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
Kiedy piszemy <i>ą</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om, on, em, en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady zapisu <i>ą</i> i <i>ę, om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady zapisu <i>ą</i> i <i>ę, om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Interpretacja tekstu literackiego	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> • wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować tezę interpretacyjną • wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną 	

	elementy rozprawki interpretacyjnej	• omówić budowę akapitów			
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
Oświecenie w Europie i Polsce	• objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia	• opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm</i> , <i>ateizm</i> , <i>materializm</i> ,	• opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna</i> , <i>konstytucja</i> , <i>trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke’a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego	• zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę	• analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie

		<i>sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i>			
Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy stylu klasycystycznego wymienić cechy stylu rokoko omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia
Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
Poetycki opis	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wzór 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Hymn do</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję

miłości do ojczyzny	genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn	patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne	środków stylistycznych w utworze	<i>miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego	na temat definicji patriotyzmu
Satyryczny komentarz rzeczywistości	• zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego	• przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach • wskazać w utworach cechy satyry	• przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego	• rozpatrzyć satyry w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze	• w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
Współczesna satyra	• zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy: <i>ironia</i> , <i>stereotyp</i> , <i>PRL</i>	• wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego	• omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze	• porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego • omówić kontekst społeczno-polityczny utworu	• podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst

			religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważać znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
Piewca miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać kontrast w sposobie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji • omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania

		przedstawienia dwóch światów	sielanki we fragmencie		
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana Kochanowskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowce</i> • wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
Kompetencje	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie

językowe i komunikacyjne	nowo poznanym słownictwo	teorię w rozwiązywaniu zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Na podstawie materiałów opracowanych przez Magdalena Lotterhoff

O wyborze zagadnień decyduje nauczyciel prowadzący zajęcia w klasie.

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych.

Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii materiału.

Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny.

Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Nauczyciele języka polskiego